

آواز صلح و عشق در «لوور» می‌پیچد

در کنار کیارسمتی که بخش ویژه‌ای از این برنامه هنری به او اختصاص داده شده، اورهان یاموک روز ۲۷ اکتبر در کنفرانسی تحت عنوان «معصومیت آثار» در کنار سوفیه باخ، استاد ادبیات فرانسه از دانشگاه سوربن به سخنرانی خواهد پرداخت. همچنین ولید راند روز ۲۸ اکتبر شماری از آثار اورهان یاموک از جمله «نام من سرخ»، «موزه معصومیت» و «نگ‌های دیگر» را بازخوانی می‌کند. این بازخوانی با همراهی زروم دوشان بازیگر و کارگردان تئاتر انجام خواهد شد. در این فستیوال یوسو ندور خواننده ۵۲ساله مشهور سنگالی هم روی صحنه خواهد رفت. بهانه تمام این برنامه‌ها -همان‌طور که گفته شد- افتتاح بخش اسلامی موزه «لوور» است؛ فضایی دربرگیرنده دوهزار شیء هنری که در زمینی به مساحت سه‌هزار مترمربع به عنوان بزرگ‌ترین نمایشگاه هنرهای اسلامی در اروپا ساخته شده است. این بخش جدید در لوور، بر وسعت الهام‌گیری و خلاقیت هنر اسلامی و زیبایی‌اسلام تأکید دارد. این مجموعه بهترین فرصت برای تماشاگران فرانسوی و غیرفرانسوی «لوور» است تا پیشرفت، علم، مدرنیته و تهذیب را در اسلام مشاهده کنند؛ ضمن اینکه به حضور جمعیت قابل توجه مسلمانان در فرانسه می‌پردازد. رودی ریکوتی معمار این پروژه در این‌باره گفته است: «برای فرانسه مهم است که به ایجاد فضایی دست بزند که مستقیما به حضور مسلمانان در این کشور ارتباط داشته باشد.»

بازتاب

دو جوابیه وزارت ارشاد

■ پیرو درج مطلبی با عنوان «محمد اللہیاری» ماندن یا رفتنم بستگی به تصمیم «سماعیلی» دارد در تاریخ ۹۱۶/۱۹ روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد با ارسال جوابیه‌ای به «شرق» اعلام کرد:«با توجه به تیر انتخاب شده برای مطلب عنوان شده از جانب مدیرکل اداره کتاب؛ لازم به تذکر است که این مطلب از زبان آقای اللہیاری گفته نشده است» و خبرنگار استنباط خود را از سخنان مدیر کل اداره کتاب به‌عنوان تیر و از زبان ایشان مطرح کرده‌اند.شایسته بود خبرنگار محترم آن رسانه استنباط شخصی خود را از موضوع مورد گفت‌وگو از جانب فرد مصاحبه‌شونده عنوان نمی‌کرد. روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تکذیب مطلبی که از جانب مدیرکل اداره کتاب عنوان شده است؛ مسوولان و خبرنگاران محترم آن رسانه را دعوت به دقت‌نظر در نوشتن مطلب و سپس درج آن در رسانه می‌کند. و تأکید فراوان در حفظ اماونداری به عنوان اخلاق حرفه‌ای دارد. همچنین لازم به یادآوری است سیاست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بهره‌برداری از توان مدیران کارآمد و هم‌افزایی فرایند در مدت باقیمانده از عمر پربرکت دولت خدمتگزار برای تکریم ارباب رجوع و گسترش عدالت و مهرورزی است.»این جوابیه در حالی از سوی وزارت ارشاد ارسال شده است که محمد اللہیاری مدیرکل اداره کتاب به روزنامه «شرق» درباره جلسه‌ای که با معاون فرهنگی جدید وزارت ارشاد داشته توضیحاتی داده است. افزون بر این تیر گزارش از خلال گفته‌های اللہیاری آمده است و تیر این گزارش مبنی بر «ماندن یا رفتنم بستگی به تصمیم اسماعیلی دارد»، نکته بسیار بدیهی است. زیرا مدیر کل اداره کتاب با تصمیم معاون فرهنگی وزیر در این سمت ایفا می‌شود یا می‌رود بنابراین روزنامه «شرق» تنها بر اساس رعایت قانون مطبوعات خود را موظف به انتشار این جوابیه می‌داند.

جوابیه دوم

همچنین پیرو درج مطلبی با عنوان «خاطره‌ای از آقای همپن درّی» با نام مصطفی ایزدی – در صفحه ۱۵ آن روزنامه در ۹۱۶/۱۹ وزارت ارشاد با ارسال متنی به روزنامه اعلام کرد: «طبق پیگیری‌های صورت‌گرفته از دبیرخانه هیات نظارت بر اجرای ضوابط نشر این وزارتخانه، کتابی با عنوان «خلیبه حضرت فاطمه زهرا (س) و ماجرای فدک»، تالیف مصطفی ایزدی ثبت نشده است. توصیه می‌شود مولف کتاب عنوان‌شده به جای استفاده از ابزار رسانه‌ای، با مراجعه حضوری به دبیرخانه مذکور و از طریق مراجع ذی‌ربط موضوع را پیگیری کنند. همچنین بهتر است مسوولان محترم آن روزنامه قبل از درج چنین شکواییه‌هایی (در قالب خاطره) از صحت و سقم مطلب اطمینان کامل کسب کنند تا انتشار چنین مطالبی، موجب اشاعه دل‌سردی میان نویسندگان و ناشران و همچنین جامعه فرهنگی کشور نشود.»

علی فراستی

استاد دانشگاه ایالتی کالیفرنیا

بیش از شش سال بود با «مایکل کلارک دانکن» هم‌حله بودم یعنی من در محله‌ای که او خانه داشت ساکن شدم. خانه‌اش در مسیر روزمره رفت و آمد بود و هر موقع که میهمان تازه‌واردی داشتم خانه بزرگ او را نشان می‌دادم و می‌گفتم این خانه همان مرد غول‌پیکری است که با «تام هنکس» در یک فیلم نقش بازی کرد. بارها او را چه در خیابان و چه در بالکن اتاقش یا در جلو در خانه دیده بودم. راستش را بخواهید هیکل او آنقدر هم که در فیلم‌ها تداعی می‌شد بزرگ نبود. نزدیک به دو متر قد داشت و اندام درشت و ورزشکارانه‌ای داشت که با گذشت زمان صلابت خود را از دست داده بوددو سگ بزرگ داشت که همیشه در حیاط جلو خانه‌اش کشیک می‌دادند و با واق واق کردن مزاحم عابران می‌شدند؛ به‌طوری که همسر حاضر نبود از جلو خانه او پیاده عبور کند و همیشه به پیاده‌روی آن طرف

شرق:«سید محمد حسینی» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست مطبوعاتی دهمین جشنواره فیلم امام رضا(ع) باسوال‌های دیگری هم رویه‌رو شد،سوال‌هایی که در چند ماه اخیر خیرسازترین ماجرای این وزارتخانه محسوب می‌شد. یکی از سیاست‌های جاری وزارت ارشاد که در گفت‌وگو با وزیر از سوی خبرنگاران مطرح شد حذف و عدم حمایت از لادیشه‌های متفاوت است. این روند در حوزه نشر و سینما خود را با تعطیلی خانه سینما و همچنین کم‌کردن تأثیر اتحادیه ناشران در فعالیت‌های صنفی نشان داده است. در این نشست‌سوال‌ها که پرسیده می‌شد جواب‌ها کوتاه و گزرا بود اما خبرنگاران بر چند نکته تأکید داشتند؛ بحث خانه سینما، بحران کاغذ و تئاترهایی که در شهرستان‌ها اجازه اجرا به آنها و حتی خرید فیلم‌های سینمایی توقیفی توسط سازمان سینمایی که تنها بخشی از آنها بود.

عدم پیگیری وزیر از «احمدی‌نژاد» درباره «خانه سینما»
خبر دیدار تنی چند از اعضای خانه سینما با «محمود احمدی‌نژاد» هم‌زمان با روز ملی سینما و حذف آن از تقویم رسمی یکی از حاشیه‌های خیرساز ماجرای خانه سینما بود. وزیر ارشاد درباره این دیدار گفت: «من در این دیدار حضور نداشتم و چندان هم درباره جزئیات این برنامه کنجگویی نکردم پس از آن هم پیگیری نکردم که در جلسه چه گذشته است. تنها می‌دانم در این جلسه نظرات سینماگران مطرح شده و آقای احمدی‌نژاد چون ما بر استفاده از نظرات همه گروه‌ها و افراد تأکید دارند. تأکید ما بر این بوده که هر تشکلی باید هم در ابتدای راه و هم در ادامه مسیرش بر اساس قانون و اساسنامه فعالیت کند، ما در کل با افراد مشکلی نداریم و سخن‌تمان تنها این است.»

قول تغییرات در فیلمنامه «لاله»

فارس: «علی مطهری» گفت: مسوولان وزارت ارشاد به ما قول دادند اصلاحاتی را در فیلمنامه اعمال کنند. وی به قول «احمدی‌نژاد» در سفر نیویورک اشاره کرد و گفت: آقای «مشایی» نیز حامی ساخت این فیلم است و آقای «حسینی» وزیر ارشاد شخصا با ساخت این فیلم موافق نیست اما قدرت جلوگیری از آن را ندارد.

شرق: عاقبت دادگاه ایالتی کلرادو رای خود را در زمینه پروژه بزرگ کریستو هنرمند برجسته محیطی که قرار بود روی رودخانه آرکانزاس اجرا شود، اعلام کرد. تصمیم دادگاه کاملا قابل پیش‌بینی بود. بر طبق این رای کریستو فعلا حق ندارد ساخت‌وساز خود را روی رودخانه آغاز کند اما می‌تواند به رای صادره اعتراض و شکایتی را نیز علیه دفتر مدیریت منابع طبیعی کلرادو تنظیم و به دادگاه ارایه دهد این هنرمند شهیر قصد داشت که حدود شش‌مایل از رودخانه کلرادو را با پارچه‌های پلاستیکی بپوشاند که با مخالفت گروه‌های زست‌محیطی و مقامات محلی مواجه شد. کریستو اخیرا در گفت‌وگو «شرق» ضمن اشاره به مشکلات و محدودیت‌های پروژه‌های محیطی‌اش درباره اجرای طرح عظیم‌ش روی رودخانه آرکانزاس گفته بود: «ها همیشه در اجرای پروژه‌هایمان با مشکل مواجه هستیم اما معمولا از پس مشکلات برمی‌ایم. پروژه رودخانه آرکانزاس ۶۲کیلومتر طول دارد و باید از پل‌های پارچ‌های موج روی آب استفاده کنیم. کار سختی است و در هشت مکان مختلف باید اتصالات را برقرار کنیم. از نظر مالکیت، این مناطق تحت مالکیت ایالات متحده آمریکا و به طور مشخص واشنگتن هستند. وزارت داخله که بر امور کوه‌ها و رودخانه‌ها نظارت و کنترل دارد،

توقف پروژه «کریستو» روی رودخانه «آرکانزاس»

اعلام کرد این مناطق تحت تملک واشنگتن هستند. این وزارتخانه خیلی تروتمند است و زمین‌ها را برای اهداف مختلف اجاره می‌دهد؛ از جمله برای معدن کاری، ساخت فرودگاه و...

کار را از سازمان زمین شهری و منابع طبیعی ایالت کلرادو بگیریم اما با توجه به اینکه طول پروژه ۶۲کیلومتر است و برای دوهفته نیاز به کارهای عملیاتی داریم، مسایلی مانند ترافیک‌و کنترل بازدیدکنندگان از منطقه، کار را با دشواری رویه‌رو کرده است.اما اینکه رای اخیر دادگاه ایالتی کلرادو حاکی از توقف پروژه محیطی این هنرمند است؛ اما او درباره پایان این پروژه خوشبین و افزوده بود: «هنده‌ای از معترضان کار را متوقف کردند و کار به دادگاه کشیده شد؛ با این حال، از آنجا که ما اجازه دولت را داریم، مهانگی‌ها و اتفاقاتی بین این گروه معترض و دولت صورت گرفته» او به امیدوار کرده بود که پروژه در تابستان سال ۲۰۱۰ به مدت آرکانزاس ۶۲کیلومتر طول دارد و باید از پل‌های پارچ‌های موج روی آب استفاده کنیم. کار سختی است و در هشت مکان مختلف باید اتصالات را برقرار کنیم. از نظر مالکیت، این مناطق تحت مالکیت ایالات متحده آمریکا و به طور مشخص واشنگتن هستند. در آمریکا کاره بود.

به یاد «مایکل کلارک دانکن»، مرد غول پیکر هالیوود

خیابان می‌رفت تا از حمله سگ‌ها در امان باشد. یکی از همسایه‌های پشت خانه‌اش یک خانواده ایرانی بود که از واق واق دایمی سگ‌ها شاکي بودنددو همسایه شمالی خانه‌اش نیز ایرانی هستند.خانه مایکل بزرگ‌ترین خانه محله ماست. تعداد زیادی نورافکن تمام مدت شبانه‌روز خانه و محوطه بسکتبال و حیاط او را روشن می‌کنند. نمی‌دانم چرا این‌همه سیستم‌های حفاظتی داشت ولی در هر گوشه خانه و حیاطش دوربین‌های تلویزیون مداربسته بود. خانه‌اش به یک درّ در یک محله معمولی لس‌آنجلس شباهت داشت. در طبقه اول چند گازاز داشت و طبقه دوم یک زمین بسکتبال و یک اتاق تمرینات

وزیر ارشاد درباره حل مشکل گرانی کاغذ:

از نهادهای دیگر کمک خواستیم

بود. نکته‌ای که وزیر ارشاد از آن نگذشت و محمد حسینی درباره تغییرات پیش آمده در معاونت فرهنگی وزارت ارشاد نیز وعده‌هایی داد، او پیش از این دلیل برکناری همپن درّی را بی‌انگیزگی می‌معون فرهنگی اعلام کرده بود. وزیر ارشاد درباره تحولات جدید این معاونت گفت: «بر بحث اداره کتاب موازین شورای انقلاب فرهنگی را رعایت می‌کنیم تا تخلفی صورت نگیرد. ساختار وزارتخانه مشخص است و تنها برنامه ما این است که همکاران این بخش را افزایش دهیم و اداره کتاب را به این ترتیب تقویت کنیم تا سرعت این بخش بالا برود.»

حسینی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چرا هنوز معافیت مالیاتی کنایفروشان اجرایی نشده است نیز گفت: «بحث مالیات کنایفروشان به مراحل خوبی رسیده است. تنها اینکه اکنون سازمان‌های مالیاتی دست نگه داشته‌اند تا ابعاد ماجرا دقیقا مشخص شود. امیدوارم این مشکل را بزودی از سر راه کنایفروشان برداریم.»

اعلام فهرست‌های مشکل‌دار، حوزه به وزارت ارشاد

در بخشی از این نشست حسینی در پاسخ به سوال دیگری درباره تفاهنامه میان وزارت ارشاد و حوزه هنری بر سر اکران فیلم‌ها عنوان کرد: «طبق تفاهنامه‌ای که داشتیم قرار شد حوزه هنری فیلم‌هایی که با اکران آنها مشکلاتی دارند را به ما اعلام کنند. این‌ها باید نتایج بررسی‌شان از فیلم‌هایی که در جشنواره فجر به نمایش درآمده‌اند را به صورت یکجا و فیلم‌های دیگر را در مقاطع مختلف به وزارت ارشاد اعلام کنند. تاکنون فهرستی که به وزارت ارشاد اعلام شده است مبنی بر اکران نکردن فیلم‌ها طرف حوزه هنری، تعداد قابل‌توجهی نیست و معتقد مشکلات بسیار کمتر شده است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پاسخ به پرسش دیگری درباره خرید فیلم‌های

آیش: ۶۰میلیون ضرر کردیم

«فرهاد آیش» اِج‌راد در «ایران‌شهر» از اشتباه خود خوند و گفت: اشتباه کردیم، نباید برای اجرا به این سالن کوچک در تماشاخانه ایران‌شهر می‌آمدیم. ما در نمایش «کلمه، سکوت، کلمه، حدود ۶۰ – ۷۰ه میلیون تومان کم داریم ولی قبل از آخرین اجرا با تمام عوامل تسویه‌حساب خواهیم کرد. قاعدتا من دیگر این اشتباه را تکرار نخواهم کرد.

وی را در چند اجرای متفاوت در چند فیلم دیگر، روز دوشنبه عصر چهارم سپتامبر موقع مراجعت به خانه متوجه ون تلویزیون کاتال چهار لس‌آنجلس در مقابل منزلش شدم و خبرنگاری که مشغول گزارش دادن بود، با دیدن تعدادی دسته گل در میان نرده‌های خانه‌اش شک کردم که نکند اتفاقی برای مایکل افتاده است. در حین عبور یکی دیگر از همسایه‌ها را دیدم و پرسیدم چی شده گفت مایکل سگتنه قلبی کرده و فوت کرده است. باورم نمی‌شد که فردی با آن اندام ورزیده آن‌هم در سن ۵۴ سالگی سگتنه کرده باشد. خودش می‌گفت که از سه سال پیش گیاهخوار شده و تمام گوشت‌های بخچالش را به یک انجمن خیریه به‌بخشیده است. به خانه رفتم و کفش و لباس پیاده‌روی را پوشیدم و طبق روال همیشه‌گی به سمت خانه مایکل رفتم تا از آنجا مسیر پیاده‌روی‌ام را دنبال کنم ولی از سگ‌ها خبری نبود. خودرو او در حیاط پارک بود و مردم و دوستان‌اش تعدادی دسته گل در لابه‌لای نرده خانه قرار داده و تعدادی شمع برایش روشن کرده بودند. در میان گل‌ها شمع‌ها مقوایی با این جمله گذاشته شده بود: تو همیشه در خاطرات ما زنده‌ای.

سینمایی توسط سازمان سینمایی و دلیل این امر هم خاطرنشان کرد: «گاهی فیلم‌هایی که در مجموع خوب و مناسب هستند به اصلاحاتی نیاز دارند که تهیه‌کننده اثر حاضر به انجام آنها نیست، ما به همین دلیل ما گاهی صلاح می‌بینیم که برخی فیلم‌ها خریداری شده. اصلاحات آن انجام شود و سپس برای اکران آماده شوند که البته تعداد این فیلم‌ها کم است. فکر می‌کنیم این کار راهکاری است برای اینکه فیلم‌ها مورد استفاده بیشتر مردم قرار گیرد.»

پیاده‌روی از مسیر قدمگاه امام رضا(ع)

در بخشی از این نشست محمدحسینی درباره برنامه‌های دهمین جشنواره امام رضا(ع) با حاضران در جلسه به گفت‌وگو نشست. محمد حسینی گفت وزارت ارشاد در دهمین دوره این جشنواره ۸۸۸ برنامه برگزار خواهد شد. او با اشاره به بخشی از این برنامه‌ها گفت: «روز جمعه ۲۴ شهریور طی یک مراسم تعدادن آیین استقبال از کاروان امام رضا (ع) را در مرز شلمچه برگزار کردیم که مصادف با روزی بود که ایشان از دروازه این شهر وارد شدند.»حسینی خبر از شناسایی مکان‌های مقدسی با عنوان قدمگاه امام‌رضا علیه‌السلام در مسیر حرکت ایشان تا مشهد داد. حسینی همچنین از برگزاری یک مسابقه دو استقامت از میدا شلمچه به مقصد مشهد و نیز همایش ایثار و شهادت در فرهنگ رضوی با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران در ایام این جشنواره خبر داد.

وزیر ارشاد با اشاره به درج مناسبتی در تقویم رسمی کشور با عنوان «هز گداشت امام‌زادگان» ادامه داد: «در این جشنواره برنامه‌های متعددی در ۱۵۰ امامزاده و بقاع متبرکه و همچنین یک مسابقه با محوریت صحیفه امام‌رضا (ع) برگزار می‌شود.»

کامرون و روخوانی موبی‌دیک

گاردین: قرار است ۱۳۵ فصل «موبی‌دیک» اثر کلاسیک آمریکایی در یک برنامه ۱۲۵روزه توسط چهره‌های مطرح سینمایی مثل جیمز کامرون و تیلدا سوینتون در یک برنامه رادیویی آنلاین هر روز روخوانی شود. به گفته این دوستانران هر فصل این کتاب یک معنای خاص را دنبال می‌کند و تنها فصل ۱۰ آن است که پیام خاصی برای خواننده ندارد.

تئاترهایی که تنها پنج اجرا می‌گیرند

ایسنا با برشمردن جزوایی که این نمایش به دست آورده است؛ گفته است: «سرانجام قرار شد نمایش ما شهریور امسال در تالار استاد انتظامی خانه هنرمندان اجرا شود.» شوقی شرایط اجرای این نمایش را بسیار دشوار دانست و گفت: «هیچ جای تمرینی ندانشتم مدتی در خانه شخصی‌مان تمرین کردیم که با نا رضایتی صاحبخانه رویه‌رو و ناچار شدیم پلاوا اجرا کنیم که هزینه بالایی برارمان داشت با هم اینها دوست داشتیم نمایش‌مان اجرا و حزام‌مان دیده شود. او با بیان اینکه چند خاتم برومند و مفید کسی از این نمایش که در جشنواره جواویری را به دست آورد حمایت نکرده است، گفت: «خیلی سخت است که آدم بعد از پنج سال پیگیری ۱۰ شب اجرا بگیرد و در این بین یک تعطیلی هم داشتیم. در حالی که نمایشی که مورد توجه بوده باید دست کم ۲۰ اجرا داشته باشد تا تماشاگران بتوانند آن را ببینند. اما در شرایط فعلی همین که تماشاگران از اجرای ما باخبر شوند، زمان اجرایمان به پایان رسیده است با این حال ما شرایط سالن را در کم می‌کنم که هر چند با دلیل حجم بالای تقاضاها ناچارند اجرای محدود بدهند.»نمایش دکلمه به یکی از کارهایی بود که نتوانست مجوز بیشتر از ۱۰ اجرا بگیرد. هر چند که این مجوز بعد از آغاز اجرا چند روزی تمدید شد. اما باز هم به نظر می‌رسد این تعداد اجراها هم با توجه به بالا رفتن هزینه‌ها کفاف هزینه اولیه تولید را هم ندارد.

«مانی حقیقی» و «ترانه علیدوستی» برای اکران عمومی «پذیریایی ساده» در اروپا، عازم سوئیس شدند. جدیدترین ساخته مانی حقیقی اکران عمومی‌اش را در سینماهای سوئیس و شهرهای آن آغاز کرده است. «پذیریایی ساده» قرار است در ادامه در کشورهای دیگر اروپا از جمله اتریش، آلمان نیز به نمایش درآید. قرار است در مدت چهار روز این دو هنرمند در جلسات پرسش و پاسخ با تماشاگران هم حضور پیدا کنند. به گفته مانی حقیقی: فیلم «پذیریایی ساده» اخیرا برای نمایش در ایران مجوز گرفته است. در اتفاقی کم‌سابقه این روزها فیلم «درباره الی» هم در سینماهای انگلستان به اکران عمومی در آمده که اتفاقا این دو، بازیگران آن هستند.

ماجرای استقبال فراوان از کلاه‌قرمزی و پسرخاله در سینماها ادامه دارد.

اما مورد دیگری در این میان پیش آمده است. مدیر شبکه دو سیما، درباره ممنوع تصویر شدن شخصیت عروسکی «چیکر» به ایستا توضیح داد: این خبر ناشی از استنباط یک یک‌پژوه است. او همچنین اعلام کرد که تا ۲۰۱۵ روز مانده به شروع سال ۹۲، «کلاه قرمزی» و ۹۱ بازی‌ش می‌شود و تولید «کلاه قرمزی» ۹۲ هم به‌زودی شروع خواهد شد. مدیر شبکه دو تأکید کرد: مگر می‌شود، سازمانی کاری را تولید کند و خودش هم آن را خراب کند؟ این خبر غیرواقعی است؛ خاستگاه «کلاه قرمزی» تلویزیون بوده؛ تلویزیون همیشه حامی «کلاه قرمزی» بوده و خواهد بود.

ادب‌و هنر

بخش‌های اصلی جایزه «گلشیری» نصف شد

مصایب یک جایزه

مرضیه رسولی

■ آیین‌نامه جایزه ادبی «گلشیری» باز تغییر کرد. دو بخش اصلی جایزه که شامل انتخاب بهترین رمان و مجموعه داستان سال بود حذف شد. برای دوازدهمین دوره، دویخش باقی مانده‌اند که بهترین رمان اول و بهترین مجموعه داستان اول هستند. دلیل این تغییر ناگهانی چه بوده؟ ظاهرا این بار دلیل تنها به نحوه و کیفیت داوری برمی‌گشت. ارزبایان و داوران نمی‌رسند تمام کتاب‌های منتشرشده در طول یک سال را بخوانند. گروه کاری جایزه گلشیری شامل یونس تراکمه، محمدحسن شهنساری، فرزانه طهری و نسترن موسوی در اطلاعیه‌ای که روی سایت اینترنتی «بنیاد» منتشرشده، نوشته‌اند که از چند دوره قبل کیفیت داوری در حال افت بود: «فتره‌رفته از تعداد کتاب‌هایی که اهل نظر در فرم‌های نظرخواهی به آنها امتیاز می‌دادند، کاسته می‌شد. این روند رو به کاهش اسباب نگرانی ما را فراهم می‌کرد، زیرا اگر جریان به همین منوال ادامه می‌یافت، چه بسا برای در نظر گرفتن امتیازهایی که نظردهندگان داده بودند، دچار درسر می‌شدیم، زیرا از پیش قرار گذاشته بودیم که آرای نظردهندگی را در ارزیابی آثار به حساب آوریم که دست‌کم پنج کتاب را خوانده باشد و از آن میان آثاری را برگزیده باشد. حال شرایط چنان داشت دگرگون می‌شد که برای حفظ کیفیت فرآیند انتخاب کتاب‌های برتر باید در روش کار خود بازبینی می‌کردیم. در عین حال، به این نکته اذعان داشتیم که دیگر نمی‌شود با فشار آوردن بیش از اندازه بر نظردهندگان و نیز ارزبایان آنها را موظف به خواندن تعداد بیشتری از کتاب‌ها کرد؛ زیرا تا همین جایز سخت مدیون همکاری صمیمانه ایشان بودیم. از این‌رو، گروه کاری جایزه گلشیری با برگزاری چندین نشست مشورتی، ضمن گفت‌وگو و بحث درباره علت بروز این وضعیت، به این نتیجه رسید که پافشاری بر امر ادامه همین روش در شرایط کنونی به بهای از دست رفتن بخشی از کیفیت جایزه تمام خواهد شد و این چیزی است که برای بنیاد پذیرفتنی نیست. پس به جست‌وجوی راهکاری جدید برآمدیم که هم جایزه را حفظ کنیم و هم کیفیت آن را در سطح مطلوب خود تا حد امکان نگه داریم.»

نحوه تقدیر از برگزیدگان چهار بخش چندان یکسان نبود. جایزه نقدی برندگان بهترین رمان و مجموعه داستان در دوره‌های گذشته دوبرابر جایزه نقدی برندگان بهترین رمان و مجموعه داستان اول بوده، به برندگان دو بخش اول و دوم شامل بهترین رمان و بهترین مجموعه داستان سال ۱۰ میلیون ریال و به برندگان بخش دوم و سوم شامل بهترین رمان و مجموعه داستان اول، پنج‌میلیون ریال تعلق می‌گرفت. پس احتمالا اهمیت دویخش اول بیشتر از دو بخش دیگر بوده و بنیاد تصمیم گرفته بخشی را که دارای اهمیت بیشتری بوده حذف کند و همچنان حامی کسانی باشد که برای اولین بار کتابی منتشر کرده‌اند و شناساندن و پشتیبانی از نویسندگان تازه‌کار را مقدم تلقی کرده است.

بنیاد گلشیری در چند دوره گذشته کج‌تارومریز دوره‌های جایزه سالانه خود را بر گزار کرده. در سال ۱۳۸۹ در دهمین دوره، مسوولان برگزاری تصمیم گرفتند هربخش از جایزه اصلی را دوسال یکبار برگزار کنند. یعنی یک سال به بهترین رمان و رمان اول اختصاص پیدا کند و یک سال به بهترین مجموعه داستان و مجموعه داستان اول. اما این تصمیم فقط یک دوره اجرا شد و از سال گذشته دوباره همه‌چیز به روال سابق برگشت. گویا پاسال مسوولان بنیاد قصد داشتند یک‌برگزاری جایزه‌رو بزند که با پادرمیانی از تصمیم خود منصرف شدند و حالا می‌خواهند برنامه خود را لاغرتر برگزار کنند.

جایزه گلشیری جایزه‌بی‌ثباتی است و همین بی‌ثباتی از اعتبار آن کم می‌کند. دلیل بی‌ثباتی – که احتمالا بیشتر منشاء بیرونی دارد– هرچه باشد تصمیم‌هایی که برای این جایزه گرفته می‌شود عجیب و غریب است. حالا حد و حدود جایزه به عنوان داوران و مزین حوصله و مسوولیت‌پذیری آنها تقلیل پیدا کرده است. جایزه‌ای که می‌خواهد به ارتقای ادبیات کمک کند حالا برای وفق دادن خود با هر شرایطی، به دست و پا زدن افتاده. دو بخش اصلی حذف شده چون داوران نمی‌توانستند کتاب‌های منتشرشده را بخوانند. حتی در اطلاعیه آمده که از ارزبایان خواسته شده بود: از بین کتاب‌ها دست کم پنج کتاب را بخوانند و از بین آنها یکی را انتخاب کنند اما خیلی از ارزبایان این کار را انجام نداده‌اند و بنیاد هم نمی‌توانسته به آنها فشار بیاورد. چرا بنیاد نمی‌تواند فراری را که با عددهای گذاشته به یاد آنها وارد شود و از آنها نسبت به پایبند نبودن به این قرار سوال کند؟ چون آنها برای کار خود از بنیاد پولی دریافت نمی‌کنند و تا همین جای کار هم لطف کرده‌اند و وقت گذاشته‌اند. معنی کار داوطلبانه

عدم مسوولیت‌پذیری نیست اما در اینجا برخی چنین برداشتی از کار داوطلبانه دارند به زعم آنها کار داوطلبانه کاری است که هر زمان که خواستی می‌توانی رهایش کنی و باری را که روی دوشت گذاشته‌اند زمین بگذاری و بروی. چرا حالا که بنیاد دررفته برخشی از ارزبایان مسوولیت‌پذیر نیستند آنها را با گروه دیگری جایگزین نمی‌کند؟ دلیلش روتربایستی مسوولان بنیاد با اهالی ادبیات است یا اینکه ضایعات ادبیات همین آدم‌های محدود است؟ بهتر نبود بنیاد گلشیری به جای لاغر کردن جایزه و حذف دو بخش اصلی در انتخاب داوران، در نحوه داوری و در کنار گذاشتن تعارف با آنها تلاش می‌کرد؟ آیا این تصمیم جدید به این معنی است که در دوره‌های گذشته روند انتخاب آثار و داوری با همین شیوه معیوب انجام می‌شده؟ حکایت برگزاری جایزه گلشیری، حکایت آن پدر و پسر است که سوار بر چهارپایی شده بودند و نمی‌توانستند تصمیم بگیرند کدامشان محقند روی چهارپا بنشینند.